

[Handelsministeren.]

ledes konstatere, at vi stort set allerede i dag har nået det forudsete niveau for kulanvendelse; men det må her tages i betragtning, at dette har sin baggrund i et for tiden gunstigt prisforhold for kul.

Det er imidlertid regeringens hensigt om fornødent gennem bestemmelserne i ellovens § 13 at søge den betydelige kulanandel fastholdt og udbygget så meget, som det er forsvarligt ud fra miljømæssige, kommercielle og produktions tekniske forhold. Rent teknisk tror jeg, det vil være muligt at udvide kulanvendelsen i de eksisterende elværker til ca. 65 pct., og på længere sigt kunne denne andel måske sættes yderligere op.

Såfremt det kommer på tale i større målestok at anvende kul på områder, hvor man i dag stort set har forladt denne energiform – i husholdninger og i industri – kræves betydelige investeringer i såvel fyringsanlæg som transportfaciliteter og lagerplads. Anvendelse af kul eller koks i små anlæg – f. eks. til boligopvarmning – kan dog ikke fra et miljøsynspunkt anbefales.

Medens man for olie og gas konfronteres med udsigten til en snarlig udtømmning af disse energikilder, er verdens kulreserver store nok til at dække energibehovet i de næste 3–400 år, selv med en stadig kraftig stigning i forbruget. Af undersøgelser og skøn, der har været foretaget internationalt, fremgår det, at såvel den vestlige verden som verden som helhed regner med et stigende kulforbrug århundredet ud. Kulproduktionen inden for OECD som helhed forudses imidlertid at stige langsommere end energiforbruget. Hertil kommer, at produktionen i Vesteuropa endog må skønnes at udvise et fald. Et øget kulforbrug i Vesteuropa må derfor forudsætte en øget import af kul.

Mulighederne for at forøge kulproduktionen forefindes navnlig i lande som USA, Australien, Canada, Sydafrika, Indien, USSR, Kina og Polen. Herudover må en række udviklingslande have en potentiel mulighed for at forøge kulproduktionen. En forøget kulproduktion ledsages imidlertid som oftest af en række miljømæssige ulemper, som næppe altid vil kunne accepteres af de pågældende lande og navnlig ikke med henblik på kuleksport. Der vil også blive stillet store krav til udbygning af transportsystemer.

Jeg finder her grund til at pege på, at kul i hvert fald på mellemlang sigt udgør det eneste

alternativ, vi kan falde tilbage på, såfremt olie, gas og uran rent faktisk ikke fuldt ud vil kunne dække den del af vort energibehov, som de efter de foreliggende skøn forventes at skulle dække. Imidlertid er mulighederne for med kort varsel at øge kulproduktionen af tekniske grunde meget begrænsede, og det må derfor påregnes, at en pludseligt opstående større efterspørgsel efter kul, f. eks. som følge af svigtende olietilførsler, vil udløse en knaphed på kul med deraf følgende prisstigninger.

Jeg har nævnt, at der knytter sig miljømæssige problemer til en øget kulanvendelse. På miljøsidens agter regeringen derfor at gennemføre undersøgelser omkring luftforureningen og omkring bortskaffelsen af det meget betydelige slaggeaffald fra kulfyringen – problemer, som regeringen håber bliver løst på en tilfredsstillende måde. Samtidig undersøges mulighederne for etablering af langtidsaftaler om kulleverancer både med traditionelle og med nye leverandører.

Under de dansk/norske energiforhandlinger drøftes mulighederne for indgåelse af aftaler i forbindelse med udvidelse af kulproduktionen på Svalbard – et projekt, der dog først ventes gennemført omkring 1981 med en produktion på mellem 1 og 1½ mill. tons. En sådan produktion udgør kun en beskedent del af det årlige danske kulforbrug til elektricitetsfremstilling, og kun en del af produktionen kan ventes eksporteret til Danmark.

Der er påvist og der har været foretaget brydninger af kulforekomster i Grønland; men iværksættelse af et videre prospekteringsarbejde har hidtil haft en noget lavere prioritet end f. eks. kulbrinteeftersøgningen, især også på grund af de meget betydelige produktionsomkostninger sammenholdt med kullenes kvalitet og transportproblemerne, som synes at gøre sig gældende for de grønlandske forekomster. Det er imidlertid nu under overvejelse at søge EF-støtte til et prospekteringsarbejde. De danske elværker er inddraget i overvejelserne, også med henblik på en mulig deltagelse i en sådan virksomhed.

Helt centralt i kraftværksplanlægningen står spørgsmålet om, hvorvidt kernekraften kan tages i anvendelse som energikilde. Det har medført og medfører fortsat en betydelig usikkerhed i planlægningen af landets elforsyning, at der endnu ikke har kunnet gives svar på dette spørgsmål.

Økonomiske og forsyningsmæssige grunde